

Chudí, staří, nevzdělaní? Útok na odpůrce EU zničen pár větami

parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Chudi-stari-nevzdelani-Utok-na-odpurce-EU-znicen-par-vetami-754597

01.05.2024 10:21 | Komentář

Staří, v ekonomických problémech, nevzdělaní. Takoví jsou dle společného projektu agentury STEM a Českého rozhlasu skalní odpůrci členství České republiky v Evropské unii. Výzkumníci rozdělili národ do šesti skupin, pokud jde o vztah k EU. Příznivcům přisoudili kladné vlastnosti: Jsou prý aktivní, bohatší a dobře informovaní. Politolog Lukáš Valeš však rozvrátil tento výklad dvěma větami: Sám prý zná dost akademiků, kteří tajně říkají, že by pro EU už nehlasovali. A sám se nevejde do skupiny, do níž je výzkumem „třídně“ řazen.

[Sdílejte](#)

Foto: Hans Štembera

Popisek: Před Národním muzeem se v době konání protivládní demonstrace shromáždili podporovatelé Ukrajiny, Evropské unie i NATO

reklama

Odpůrci Evropské unie jako „světu neúspěchu“, kde se zklamání z listopadového vývoje mísí s materiálními problémy a nedostatkem vzdělání. Takto vykreslili sociologické skupiny experti z agentury STEM, kteří pro portál veřejnoprávního rozhlasu zpracovávali výzkum o vztahu k Evropské unii.

Protipólem jsou naopak „euronadšenci“, devítiprocentní skupina, která je EU nakloněna až nekriticky a ohledně vývoje unie je optimistická. U těchto nadšenců je vyzdvíženo, že jsou o EU napřůměrně informovaní, skupina má nejvyšší podíl vysokoškolsky

vzdělaných a přehled má i o domácím a světovém dění. Evropské unii by předali co nejvíce pravomocí.

Kalkulačka, kterou v rámci projektu Rozdělení Evropou stvořil web iRozhlas.cz, dává každému možnost otestovat se a zařadit do jedné ze šesti skupin.

Kromě 9 procent nadšenců podporuje politiku EU ještě jedenáct procent ve skupině „příznivci“, kteří mají k EU „stabilní, pozitivní postoj“. A pokud mají výhrady, tak jsou prý roztržštění v tom, co by se mělo změnit. I zde jsou lidé s nadprůměrnými příjmy a dobrým vzděláním, byť jde často teprve o studenty.

Následuje 21 procent „vlažných příznivců“. Ti prý cítí k EU sympatie, ale jsou pasivní a nezajímají se. Jde o lidi z nižších a středních vrstev mezi 30 a 59 lety, dominuje zde vysokoškolské vzdělání.

Klíčovou skupinou, o kterou se hraje při celkovém posuzování postoje české společnosti k EU, jsou podle výzkumníků tzv. „nejistí“, kterých je také 21 procent. „O dění v EU se příliš nezajímají, v životě si přejí hlavně stabilitu a zajištění jistot a bezpečnosti,“ popisují sociologové. Na tyto osoby, převážně starší 45 let a častěji ženy, podle STEM doléhají inflace a zdražování, a to ohrožuje jejich kladný přístup k unii.

Hrozí tedy, že se přesunou do skupiny „odpůrci“, který je nyní 24 procent. Ti jsou prý negativně naladěni nejen vůči EU, ale i vůči domácí vládě. Má jít o osoby, které krize posledních let dostala do finančních obtíží.

„Mírně častěji jde o starší ročníky, samy se považují převážně za průměrně či špatně zajištěné. O něco častěji mají základní nebo středoškolské vzdělání bez maturity,“ prezentují výzkumníci.

Fotogalerie: - Blaník s Klausem

Anebo se mohou přesunout rovnou do skupiny „skalní odpůrci,“ čítající 14 procent. Ti prý bývají zatíženi dlouhodobými materiálními problémy, spojenými se zklamáním z vývoje země. O EU si informace nevyhledávají.

„Ve svém přesvědčení jsou utvrzení. Odpor vůči EU jsou snáze ochotni aktivně projevit. Proti EU se mohou vyjadřovat v internetových diskusích, v rozhovorech s rodinou či přáteli a ze všech skupin mají největší ochotu zúčastnit se veřejných protestů proti EU,“ stojí v analýze.

Evropská unie je podle sociologa Martina Kratochvíla, se kterým hovořil Český rozhlas, symbolem úspěchu České republiky v globalizačním a modernizačním procesu“. Proto postoj k EU současně ukazuje, jak se dotazovaný dívá i na jiné věci.

„Hlavním momentem, který k této změně vede, je především domácí vývoj. Ale samozřejmě to souvisí i s tím, nakolik ten domněle špatný nebo fakticky špatný domácí vývoj připisují na vrub Evropské unii. A to se právě v těch posledních letech významně děje,“ dodává výzkumník Kratochvíl.

Fotogalerie: - Konvoj svobody

Podle sociologů je česká společnost rozdělena na šest popsaných skupin zhruba od roku 2018. V poslední době prý dochází k radikalizaci na straně odpůrců.

Podle sociologa Petra Hampla, kterého oslovily ParlamentníListy.cz, nejsou objevy sociologů ze STEM příliš překvapivé. Zjištění, že osoby přisáté na veřejné penězovody jsou s fungováním Evropské unie spokojenější, než venkovští živnostníci, nesoucí břímě daňové zátěže, by se podle něj dalo provést i bez „unikátního výzkumu“.

„Že euronadšenci jsou spíš ti, kdo na členství v EU vydělávají (a naopak), na tom taky není nic divného. Samozřejmě že pražský manažer nebo neziskovkář to bude vidět opačně než venkovský řemeslník. Rozhodně to ale nemůžeme číst tak, že by názory a zájmy jedněch byly nějak lepší či kvalitnější než druhých,“ zdůrazňuje.

Politolog docent Lukáš Valeš považuje rozdělení do skupin za velmi černobílé. „Já jsem docent, v celkem aktivní věkové kategorii, a nevím, jestli bych se vešel do skupiny, která pro mě byla vyhrazena,“ pochybuje.

A podotýká, že například mezi ekonomy je mnoho nepochybně vzdělaných lidí s úctyhodnou akademickou kariérou, jejichž postoj k Evropské unii je velmi negativní.

„Kritický postoj vám v soukromé konverzaci dneska řekne kdekdo. Dokonce i lidé, kteří kdysi zakládali katedry evropských studií, vám přiznají, že dnes by v referendu hlasovali proti,“ dodává pro ParlamentníListy.cz Valeš.

„Pokrokoví lidé v Českém rozhlasu nenechali před volbami do Evropského parlamentu nic náhodě. Umožnili na svém webu lidem vyplnit takovou pěknou anketu, abychom mohli všichni zjistit, jaký vztah k EU máme, kdybychom to snad sami nevěděli. A protože každá taková anketa musí být samozřejmě pod kontrolou a každý by měl dávat pokrokový pozor na to, kam klikne, rozdělili nás všechny hned v úvodu do šesti skupin a rovnou na titulce popsali, kdo je typicky členem které skupiny,“ komentoval pobaveně známý pravicový bloger František Matějka.

Dvě skupiny nejradikálnějších odpůrců jsou podle něj definovány jako „typicky dezolátní“.

Jste jasným stoupencem?

Na stránkách iRozhlas.cz si můžete udělat také „kalkulačku“, kde zjistíte, do jaké skupiny patříte.

Otázky, které občany rozřadí, se týkají spokojenosti s členstvím v EU, pocitu sounáležitosti s Evropou nebo podpory zavedení eura v ČR.

Řekl(a) byste o sobě, že jste jasným stoupencem evropské integrace a Evropské unie, i když nesouhlasíte s některými konkrétními opatřeními EU, zajímají se výzkumníci dále.

Dotazy směřují i na postoje u případného referenda o vystoupení z EU.

„Myslím, že ten výzkum neukázal nic nového. Přibližně třetina veřejnosti je euronadšenecká, třetina EU nesnáší a pak je tu třetina, která je nespokojena s fungováním a naším postavením, ovšem vystupování by podle nich bylo příliš riskantní,“ poznamenává k výsledkům pro ParlamentníListy.cz sociolog Hampl.

Výzkumníky ale také zajímá, zda pociťujete uspokojení z vývoje po listopadu 1989.

Podle Lukáše Valeše celá hra s kalkulačkou ukazuje na jednoduchost debaty o EU a jednoduché škatulkování.

„Mně velmi chybí kritická debata o EU. Debata, kde bychom si mohli bez obav říci, že EU upadá. Je mnohem méně svobodná, ale také mnohem méně ekonomicky výkonná, na to jsou tvrdá data,“ nabádá.

Typickou ukázkou, jak taková diskuse vypadat nemá, podle něj bylo fórum, které na Hradě uspořádal prezident Pavel.

Česká republika by si podle něj měla místo kalkulaček, do jaké skupiny patříme, udělat inventuru, čeho chce vlastně v Evropské unii v příštích pěti letech dosáhnout.

„My Češi máme takovou zvláštní vlastnost, že se nejdříve definujeme jako liberálové, komunisti nebo jiná názorová skupina a až potom jako Češi. A to češství raději upozadujeme,“ zamýšlí se nad škatulkami analytiků STEM docent Valeš.

Psali jsme:

Zachránit si kůži za každou cenu? Leyenová zvažuje totální změnu

Danuše Nerudová a Petr Pavel. Nečekané propojení našla Bobošíková

Migrační pakt, na který je Rakušan tak pyšný. A v něm finta schovaná v jednom slově

Migrační pakt a lhaní do kamer. A vláda o tom odmítá jednat. Vrátit jim to ve volbách, šíří se výzva

Přidejte si PL do svých oblíbených zdrojů na [Google Zprávy](#). Děkujeme.

Líbil se Vám tento článek?

Nezávislost naší redakce můžete podpořit peněžitým darem v jakékoliv výši bankovním převodem na účet:

131-981500247/0100

QR kód obsahuje údaje k platbě, výši částky si určete sami.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

reklama

Článek obsahuje štítky

[EU](#) , [Evropská unie](#) , [Hampl](#) , [podpora](#) , [STEM](#) , [výzkum](#) , [Valeš](#) , [iRozhlas](#)

autor: **[Jakub Vosáhlo](#)**

[Radek Rozvoral](#) byl položen dotaz

Neslibujete nesplnitelné?

Opravdu jde ještě změnit migrační pakt, když ho podezřele narychlo EP před volbami odsouhlasil? A jak chcete zrušit green deal? Jsem pro, ale myslím, že je to nereálný slib.

Odpověď na tento dotaz zajímá celkem čtenářů: 9

reklama

Další články z rubriky

10:21 Chudí, staří, nevzdělaní? Útok na odpůrce EU zničen pár větami

Staří, v ekonomických problémech, nevzdělaní. Takoví jsou dle společného projektu agentury STEM a Če...

8:21 Trump: Nechám Ukrajinu Putinovi? Takto to je. A je to skvělé

20:45 „Šimone, znám tě, opravdu to půjde dětem?“ Pánek spustil sbírku pro Gazu.

Pochybnosti

19:50 Migranti, covid... „Rozhodují o nás jiní!“ Klaus pod Blaníkem burcoval „mlčící většinu“

17:27 Víím, co bylo ve skladu... Kauza Vrbětice uzavřena. Pak zaznělo něco, co řečeno nebylo

14:40 Janda a Olympic za 471 900 Kč na festivalu dechovky. Z rozpočtu města